

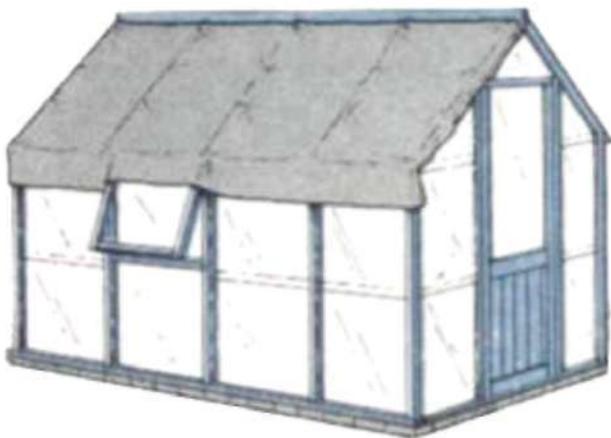
5. Фермер хўжаликларининг иссиқ хоналарида (усти ёпилган химояланган ерларда) бажариладиган ишлар хавфсизлиги.

**Фермер – иш берувчилар ва фермер –
оталар ва оналар**

ЁДДА САҚЛАНГ!

**Ёши ўн саккизга тўлмаган шахсларнинг меҳнатидан
иссиқхона ичида фойдаланиши тақиқланади!**

Фермер хўжаликлари худудида иссиқхоналарни режалаштириш ва куриш тегишли меъёрий хужжатлар талабларига мувофиқ амалга оширилиши лозим.

Иссиқхоналарнинг иссиқлик таъминоти учун ясама электр ва газ ускуналарини қўллаш **ТАҚИҚЛАНАДИ** (ёнгин чиқиши эҳтимоли мавжуд).

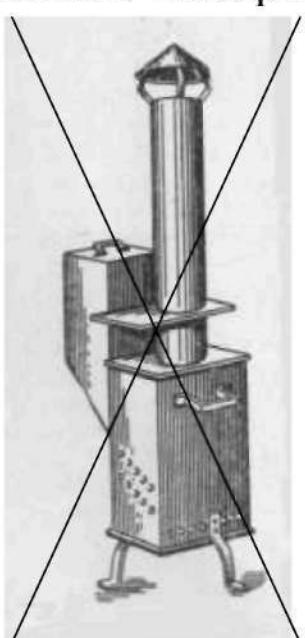
Иссиқхоналарда электр ва газ қурилмаларини қўллаш билан боғлиқ ишларни ишлаб чиқарувчи- завод томонидан белгиланган техник фойдаланиш қоидалариiga катъий риоя этган ҳолда амалга ошириш зарур.

Иссиқхоналар тупроғида сунъий органик-минерал аралашмалар қўлланилади.

Бундай аралашма таркибиага: гўнг, чиринди, торф, чим босиб кетган ер ва полиз ери киради.

Тупрок аралашмаларини тайёрлашда **қуйидаги эҳтиёт чораларига** амал қилиш, яъни:

- фактат соз ҳолатдаги (айри, белкурак, кетмон, хаскаш ва б.) асбоб-ускуналардан фойдаланиш;

- аралашмаларни ташиш учун имкон қадар икки филдиракли аравалардан фойдаланиш (харакатланишда аралашма ағдарилиши эҳтимолини олдини олиш мақсадида);

- аралашмаларни албатта резина этикда ва химоя қўлқопида тайёрлаш зарур.

ЁДДА ТУТИНГ:

Ўғитлар ва инсектофунгицид аралашмалари махсус майдончаларда тайёрланади.

Бу майдончадан эритмаларни кўчма насос станция орқали узатиш лозим.

Иссикхонадаги тупрок гумусга бой ва бундай жойда хаво намлиги юкори бўлиши

ўсимликларнинг зааркунандалари ва касалликларни қўзғатувчи организмлар фаол ривожланишига замин бўлиб хизмат қиласди.

Санитария нұктаи назаридан ҳар бир иссиқхонада ўзининг ишлаб чиқариш асбоб-ускуналари бўлиши шарт.

Пойабзални дезинфекциялаш учун иссиқхонага кириш жойига карбатион эритмасига (1л.га 5г) намланган бўйра солинган тахта лотокларни қўйиш керак. Асбоб-ускуналар ва ўтиш жойлари ҳам худди шу эритма билан дезинфекция қилинади.

ЁДДА ТУТИНГ:

Ўсимликлар экилган иссиқхоналарга бегона шахсларни киритиш мумкин эмас.

Бегона шахслар ўз кийимида ёки иш асбобларида зааркунандалар ва касаллик қўзғатувчи организмларни олиб кириши мумкин.

Ўсимликларни парвариш қилиш вақтида иссиқхона ва парниклардан чиқарилган барча касалланган барглар

ва пояларнинг дастлаб устидан 10% оҳак эритмасини қўйиб сўнг ёки юбориш ёки ерга кўмиб ташлаш зарур.

Ўсимликларни ўташ ишларини ер юмшатгичлар, ўтоқ пичоқларисиз бажариш **тақиқланади** (*қўл шикастланиши эҳтимоли мавжуд*).

Кўли кесилган ёки тирналган ишчилар қўли билан ўғит солиш ва ерга ишлов бериш билан боғлиқ ишларни бажаришлари **тақиқланади** (*ишининг қони заарланиши эҳтимоли мавжуд*).

Шпалерлар шакллантириш учун, ўсимликларнинг тепа қисмидаги ҳосилни йиғиша маҳсус нарвонлардан фойдаланиш лозим.

Теплицаларда ўсимликлар кимёвий ҳимоя воситаларини катта эҳтиёткорлик билан қўллаш ва ўз вақтида шахсий ҳимоя воситаларидан фойдаланиш зарур.

Иссикхона ва теплицаларда пестицидлар билан боғлиқ ишлаш қоидаларини яхши биладиган ва хавфсизлик чоралари бўйича маҳсус тайёргарликдан ўтказилган агрономларнинг бевосита раҳбарлигида бажарилади.

Пестицидлар билан боғлиқ ишларни фақат бутунлай соғлом, тиббий кўрикдан ўтган, пестицидлар хусусиятларини яхши биладиган ва уларни тўғри ишлатиш қоидаларидан хабардор бўлган шахсларгагина бажаришга рухсат этилади.

Фермер – иши берувчилар ва фермер – оталар ва оналар!

ЁДДА ТУТИНГ:

Пестицидлар тери, бурун ва оғиз оркали организмга тушади. Уларнинг соғликқа кўрсатадиган таъсири узок вакт ўтиб ҳам намоён бўлиши мумкин.

Пестицидларнинг таъсири белгиларига:

Сурункали дерматит, чарчаш, бош оғриши, уйку бузилиши, бехотиржамлик, хотиранинг сусайиши, қон касалликлари, жигар ва буйрак фаолияти бузилиши, ёқимсиз репродуктив оқибатлар киради.

Пестицидларнинг ишчи эритмаларини уй-жой биноларидан, молхона ҳовлиларидан, очик сув ҳавзаларидан **узокда, маҳсус майдончаларда тайёrlаш лозим**.

Бу майдончалар атрофи ўралган, асфалт ёки цемент қопламалар билан қопланган бўлиши керак.

Пестицидлар билан шахсий ҳимоя воситаларисиз ишлаш қатъян тақиқланади (*пестицидлар ишчиларнинг териси ва нафас олиши аъзолари орқали организмига тушиши ва бу заҳарланишга олиб келиши мумкин*).

ЁДДА ТУТИНГ:

Иссикхоналарга АГ-УД-2 аэро-зол генератори билан аэрозолли ишлов берилишида (*ишчилар жароҳатланишини олдини олиш мақсадида*)

- аэрозол генератори ишга туширилаётган вактда унинг сопло қисми ёнида бўлиш;
- генератор ишлаётган вактда ёниш камераси қобиғига қўл теккизиш;
- генератор ва ишчи суюқлик юкланган идишлар жойлаш-тирилган автомашина ёки трактор араваси кузовида чекиш

ТАҚИҚЛАНАДИ

Ўсимликларга пестицидлар билан ишлов берилгандан сўнг ишчилар иссиқхонага кириши ва хосил териши мумкин бўлиши учун ўтиши керак бўлган вақтга қатъий риоя қилиш зарур (кўлланаётган заҳарли дорилар йўриқномаси бўйича).

ЁДДА ТУТИНГ:

Атроф муҳит ҳарорати кўтарилиши билан пестицидларнинг заҳарлилик даражаси 1,5-2 баробар ошади.

Ҳосил йиғишда соз ҳолатдаги идишлардан фойдаланиш лозим.

